

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR:

Până când se poate face poprirea asupra bunurilor mișcătoare ale datornicului, cari sunt în mâna celui de al treilea? de d. Aurel Mateescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Curtea de casație s. I: *Em Băleanu și Maior Iliescu cu Aurica Polizu-Micșunești, ș. a.*

Curtea de apel din București s. II: *Andreï Zaharia ca curatore al interzisei Zoe Fotino, cere strămutarea curatelei de la Trib. Dâmbovița la cel de Ilfov.*

Judecătoria ocol. Simila, jud. Tutova: *Sotir Gheorghiu cu Toader Ciobanu.*

Informații. — Bibliografie.

Până când se poate face popriră asupra bunurilor mișcătoare ale datornicului, cari sunt în mâna celor de al treilea?

Când sunt mai multe popriră făcute de mai mulți creditori ai aceluiași datornic, pe aceleași bunuri mișcătoare cari sunt în mâna unui al treilea, art. 461 din Codul de procedură civilă prevede, ca toate poprile să fie întrunite spre a face obiectul unei singure hotărâri.

Iată cum glăsuște acest articol: «Dacă sunt mai multe popriră, din partea mai multor creditori ai aceluiași datornic, și pe aceiași valoare a celui de al treilea, la aceiași instanță, toate se vor judeca prin o singură hotărâre».

Așa dar din acest articol reese principiul, o singură hotărâre de validare pentru toate poprile făcute pe aceleași bunuri deținute de cel de al treilea.

Pornind de la intenția de a se da o singură hotărâre, legiuitorul vine prin articolul 462, și permite și celorl-alți creditori ai aceluiași datornic de a cere să li se atribue și lor prin hotărârea de validare sumele deja poprite, făcând, pentru a obține aceasta, intervențiune la judecata de poprire, însă până ce nu s'a dat o sentință definitivă asupra validărei.

Prin urmare, cât timp desbaterile nu sunt închise, chiar dacă judecata a dat oare-cari sentințe preparatorii, creditorii cari nu au făcut popriră, pot interveni la judecata de poprire; din moment însă ce dezbaterea s'a închis și judecata s'a pronunțat definitiv asupra validărei, creditorii cari n'au făcut popriră și nici nu au intervenit la judecată, nu

mai au puțința de a face să li se atribue și lor sumele poprite, li se aplică principiul «*prior jura vigilantibus*».

Consecința acestui principiu este că, toate poprile ce s'ar face în urmă și de cei-l'alți creditori, nu mai au nici o valoare, trebuiesc considerate ca nule și neavenite.

În adevăr, sentința de validare are de efect un transport judiciar în folosul popritorilor și intervenienților, cărora li se atribue prin hotărâre sumele datorite datornicului lor.

Prin urmare, din moment ce cel de al treilea încetează de a mai fi datornicul datornicului creditorilor, cum ar mai putea fi valabile poprile ce s'ar face în urmă, când cel de al treilea nu mai există.

Toate aceste efecte se produc însă sub condițiunea rămânerei definitive a sentinței date, fie prin neapelare fie prin confirmarea ei în apel; și existența acestei condițiuni se înțelege foarte ușor, pentru-că, dacă sentința dată este reformată în totul de către instanța superioară, se ajunge la aceeași situațiune care exista înainte de intervenirea hotărârei, și prin urmare, poprile făcute după prima sentință, și produc tot efectul, întru-cât, în asemenea cas, ele vor fi considerate ca făcute mai înainte de intervenirea ori-cărei hotărâri.

Cu toate acestea, sunt comentatori cari susțin că chiar după ce s'a dat o hotărâre de validare, totuși se pot face, în mod valabil, noi popriră, până când hotărârea dată rămâne definitivă, și ca consecință, judecata poate da noi sentințe de validare.

Li și întemeiază această interpretare pe două argumente: I. Pe art. 462 din Codul de procedură care determină momentul până când se poate face popriră, la ziua când sentința dată rămâne definitivă, interpretare care, zic acești autori, rezultă din termenii întrebunțați de legiuitor «*până ce nu s'a dat o sentință definitivă asupra validărei*», explicați prin următoarele cuvinte din dezbaterea parlamentare ce au avut loc cu ocaziunea discuțiunei noiei legi de Pr. civ. din 1900: «*îndată însă ce s'a validat poprirea și hotărârea de validare a rămas definitivă*»; II. Pe următoarea argumentare: până în momentul când hotărârea rămâne definitivă, cel de al treilea este încă în posesiunea bunurilor poprite, pe cari nu le poate preda sau plăti creditorilor cărora s'au atribuit prin sentință, și prin urmare, ele aflându-se tot în mâna lui, poprile ce s'ar mai face sunt valabile și pot face obiectul a noi sentințe de validare.

Consecința acestei interpretări ar fi că nu s'ar mai putea ajunge la încasarea valorilor poprite de cât foarte târziu, ba poate chiar nici odată, pentru-că nimic nu ar împedica ca și alți creditori să facă noi popriri și după ce s'a dat o a doua sentință, când s'ar găsi în aceleași condițiuni, și așa mai încolo.

Această interpretare nu poate fi cea adevărată, pentru-că este lipsită de ori-ce bază juridică, ceia-ce rezultă din următoarele considerațiuni :

I.— a) Textele de lege cuprinse în art. 461 și 462 din Codul de procedură civilă sunt traducerea exactă a articolelor corespunzătoare din condica de Procedură civilă a cantonului de Geneva, cu oare-cari modificări aduse de legiuitorul din 1900, cari nu au nici o influență asupra principiilor ce ele cuprind.

Pentru a avea adevărată interpretare asupra lor, cel mai bun mijloc este de a vedea lucrările preliminare acestei legi. Iată cum se exprimă Bellot, raportorul legii Geneveze : «Articolul 477 prevede cazul în care *ar fi mai multe popriri*, din partea deosebiților creditori, în prejudiciul aceluiaș debitor, în mânele aceluiaș terțiu ; el prelinde ca să fie unite pentru a fi obiectul unei singure hotăriri».

«Dacă chiar, posterior la o primă poprire și de când cauza este adusă înaintea Tribunalului, alți creditori voesc a exercita asupra obiectului poprit dreptul *de a concurge* (art. 202 Cod. civ.), art. 478 le deschide o cale mai economică și mai promptă de cât aceia a unei a doua popriri ; el îi autorizează a se face intervenienți în cauză în forma arătată la titlu XX».

Prin urmare, din cele expuse de însuși raportorul legii, din care au fost luate dispozițiunile legii noastre, se vede că intențiunea legiuitorului a fost de a se da o singură hotărire de validare, și prin urmare, de a determina momentul până când se pot face noi popriri la ziua în care s'a dat prima hotărire.

b) Aceiași intențiune reese și din discuțiunile ce au avut loc în Senat, în ședința de la 12 Februarie 1900, cu ocaziunea votării Codului de procedură civilă român din 1900.

Iată cum se exprimă d-l Ministru de Justiție : «Am admis o soluțiune mixtă : cât timp poprirea nu este validată, este o instanță deschisă și până atunci ori-ce creditor poate să vină să facă alte popriri în mâna terțiului ; îndată ce însă s'a validat poprirea și hotărirea de validare a rămas definitivă, s'a aflat (probabil *s'a operat*) o novațiune de debitor, popritul devine debitorul personal al primului popritor ; celor-l'alți creditori ai datornicului primitiv, cari ar veni să urmărească pe poprit după validarea primei popriri, li se aplică principiul *prior jura vigilantibus*».

Din aceste explicări reese în mod manifest, că legiuitorul vroește o singură hotărire de validare, și prin urmare, cei ce susțin că legiuitorul a înțeles să fixeze momentul până când se poate face poprire la ziua când prima sentință rămâne definitivă iar nu la aceia a pronunțării acelei sentințe, deducând această argumentare din cuvintele «și hotărirea de validare a rămas definitivă» spuse de d-l Ministru al Justiției, dau o interpretare greșită legii, căci din cuvintele exprimate nu reese alt-ceva de cât că, legiuitorul a cerut ca hotărirea dată să

îndeplinească această condițiune, adică să rămâne definitivă, iar nici de cum că s'ar mai putea face noi popriri cari ar necesita noi sentințe, — și prin urmare un concurs de sentințe, — pentru-că tot d-l Ministru al Justiției mai departe spune : «*celor-l'alți creditori ai datornicului primitiv, cari ar veni să urmărească pe poprit după validarea primei popriri li se aplică principiul «prior jura vigilantibus».*

c) Aceiași interpretare o dă și doctrina și jurisprudența. Iată cum se exprimă Chebapcia, autor de Procedură civilă română (1) : «In privința drepturilor ce le-ar avea creditorii popritori și intervenienți, asupra transportului și atribuțiunei sumelor sau efectelor poprite, momentul nu poate fi altul de cât acela în care hotărirea de validare a fost pronunțată.

«Am zis pronunțată, iar nu remasă definitivă, pentru că legea, art. 464, distribue sumele poprite între creditorii popritori și cei intervenienți, cu exclusiunea tuturor celor-l'alți. Când dar s'a pronunțat de tribunal o hotărire de validare, el este desesiat de afacere, nu o mai poate pipăi ; iar, în apel nu pot interveni alți creditori, art. 328 Pr. civ. Cum că numai acel moment este care atribuie și transportă sumele sau efectele poprite exclusiv creditorilor popritori și acelor intervenienți, rezultă din nereproducerea articolelor de la secțiunea IV-a : *Despre distribuțiunea prețului*».

d) Insași jurisprudența franceză, unde legea are pentru această materie, dispozițiuni cu totul deosebite, admite în mare parte aceiaș interpretare, care credem că ar fi unanimă, dacă după cum spusei mai sus, sistemul legii nu ar difera de cel genevez și român.

În adevăr, iată ce găsim în «*Supplément au Répertoire*» de M. M. Dalloz : No. 160, pag. 729, vol. XV. «On a fait remarquer au Rép., No. 452, que la plupart des arrêts ne reconnaissent au jugement de validité les effets d'un transport, qu'autant qu'il est passé en force de chose jugée». «La jurisprudence s'est maintenue dans ce sens». «Il a été décidé, en conséquence, que la connaissance du jugement de validité, tant qu'il n'est pas passé en force de chose jugée, ne peut, vis-à-vis du tiers saisi, équivaloir à un transport lui donnant le saisissant pour créancier».

Și mai departe, No. 161, pag. 729, vol. XV : «Sur la question de savoir à partir de quel moment le jugement sera réputé définitif, deux systèmes se sont produits, *en ce qui concerne plus particulièrement les saisies-arrêts survenues depuis l'opposition ou l'appel*». «Dans une première opinion on soutient, avec M. Chauveau (Rép., No. 452), que si le jugement est confirmé en appel, les saisies-arrêts doivent être déclarées nulles et non avenues, mais que s'il s'agit d'un jugement par défaut maintenu sur opposition, l'effet rétroactif ne doit pas être admis».

e) Din modul cum sunt așezate și din termenii întrebunțați de legiuitor în art. 461 și 462.

Articolul 461 se ocupă de cazul când sunt mai multe popriri anterioare hotăriri de validare ; în articolul 462 legiuitorul numai vorbește, numai se ocupă de noi popriri ce s'ar mai putea face, ci de mijlocul care 'l mai au creditorii ce nu au făcut

(1) Vol. 2, pag. 303, No. 239.

popririi de a face să li se atribue și lor valorile poprite, adică de *intervenția la judecata de poprire*.

Dacă legiuitorul ar fi avut intenția să permită facerea de noui popririi și după ce s'a dat sentința, până în momentul când ea rămâne definitivă, ar fi spus-o în mod categoric în art. 462, căci nimic nu l'ar fi împedat de la aceasta; ori dovada cea mai evidentă că nu a înțeles aceasta și a vroit ca după ce sentința s'a pronunțat să nu se mai poată face popririi, este tocmai art. 462 din litera și spiritul căreia rezultă cu evidență această voință.

Căci, care ar mai fi rațiunea existenței art. 462, când creditorii ar putea face noui popririi până în momentul când prima sentință rămâne definitivă, dacă nu tocmai aceasta, de a determina ziua pronunțării primei hotăriri, ca ultimul moment în care ei pot face să-și atribue valorile poprite. Dacă s'ar putea face noui popririi și după acest moment și până când sentința dată rămâne definitivă, existența acestui articol ar fi fost inutilă. De asemenea nu se poate susține că acest articol a fost introdus numai în scopul de a pune la dispozițiunea creditorilor un mijloc mai lesnicios și mai economic pentru a ajunge la acelaș rezultat ca și creditorii ce au făcut poprire, pentru că din desbaterile parlamentare rezultă că, intenția legiuitorului a fost alta, adică cea arătată mai sus.

II. S'ar viola principiul «*semel sententiam dixit iudex revocari non potest*». În adevăr, dacă s'ar permite facerea de noui popririi și după ce s'a dat o sentință de validare, consecința ar fi intervenirea unei a doua sentințe, prin care să se atribue și noilor popritori valorile aflate în mâna celui de al treilea. Ori aceasta ce ar fi de cât revocarea primei sentințe, care ne fiind atacată cu apel, sau confirmată în apel, nimic nu o poate împedica de a fi definitivă, și ast-fel să stabilească în mod definitiv raporturile juridice dintre părțile ce au concurat la obținerea ei.

A admite această interpretare ar fi a recunoaște existența a noui căi de reformare a hotăririlor; ori-care e textul de lege care să recunoască această existență? El nu există, și prin urmare nici interpretarea dată nu poate fi adevărată, justă.

III. Ar fi fost necesar facerea unui tabloiu de distribuție, tabloiu care nu există în această materie, pentru că legiuitorul nu a reprodus articolele de la secțiunea III a: *Despre distribuțiunea prefului*, iar articolul 464, nu coprinde dispozițiuni privitoare la formarea tabloului de distribuție.

Această suprimare și are rațiunea ei, prin faptul că în această materie specială, nu poate exista tabloiu de distribuție. În adevăr, ce este un tabloiu de distribuție? Atribuirea patrimoniului datornicului transformat în numerar, creditorilor cari au cerut înscrierea.

Ce e sentința de validare? Atribuirea valorilor datornicului ce se află în mâna celui de al treilea, creditorilor popritori și intervenienți; deci tabloul de distribuție în această materie este însăși sentința de validare, și după cum încheierea procesului-verbal prevăzut în art. 585 și 587 din Procedura civilă, atribue în mod definitiv și irevocabil creditorilor sumele cu cari au fost înscrși în tabloiu, fără ca alți creditorii să mai poată cere înscrierea, tot ast-fel, sentința de validare atribue în mod definitiv și irevocabil, creditorilor ce au poprit înainte

de darea acelei sentințe sau cari au intervenit la judecata de poprire, valorile cari se află în mâna celui de al treilea, cu exclusiunea tuturor celorlalți creditorii, cari numai pot face noui popririi.

Prin urmare, și din acest punct de vedere, această interpretare nu poate fi cea adevărată, pentru că a admite posibilitatea a mai multor hotăriri de validare, este a recunoaște existența a mai multor tablouri de distribuție a aceleși sume, ceea ce nu poate fi posibil nici în drept nici în fapt.

Aurel Mateescu
Avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 25 Noembrie 1902

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Em. Băleanu și Maior D. Iliescu cu Aurica Polizu-Micșunești,
A. Zissu, I. C. Mărgăritescu și E. Rovelli

Ipotecă.—Dobânzi.—Rangul lor.—Timpul pentru cari au acelaș rang ca capitalul.—(Art. 1785 Cod civil).

Autoritatea lucrului judecat.—Dacă rezultă din considerente sau din dispoșitiv.

Urmărire imobiliară—Adjudecare—Intârziere în depunerea prefului și emiterea ordonanței.—Dobânzi.—Cuantumul lor.—Dobânzi acordate de Casa de depuneri.—Stipulațiune contrarie.—(Art. 581 Pr. civ).—Tabloiu de distribuție prefului.—Dacă tribunalul poate îndrepta erorile comise de judele comisar.—(Art. 587 Pr. civ).

Revisuire—Casație.—Omisie.—Exces de putere.—Violare de lege.—Dobânzi acordate pentru un capital deja plătit.—Revisuire sau casație.—(Art. 288 Pr. civ).

1. Creditorul ipotecar înscris pentru un capital care produce interese, are dreptul ca interesele datorite pe trei ani să aibă acelaș rang ca și capitalul, și acești trei ani nu trebuiesc socotiți de la data inscripțiunei, ci acești trei ani sunt aceia cari au precedat epoca când inscripțiunea ipotecii și-a produs efectul, adică când imobilul ipotecat s'a vândut și în așa cas cei trei ani sunt cei anteriori adjudecării.

2. Nu motivele unei hotăriri constituie autoritatea lucrului judecat ci dispoșitivul.

3. Adjudecarea are de efect a conferi creditorului ipotecar dreptul de a se despăgubi din preful cu care s'a adjudecat imobilul și intârzierea ce s'ar pune în depunerea prefului și emiterea ordonanței nu poate, — în virtutea principiului că intârzierile de procedură nu trebuie să vatăme pe creditor —, să facă ca interesele datorite de la data a judecării și până la depunere să n'aibă acelaș rang ca și capitalul.

4. De și art. 581 din Pr. civilă nu acordă creditorilor după depunerea prefului de cât dreptul la dobinzile acordate de Casa de depuneri și consemnații, însă se poate stipula plata dobinzilor convenționale până la plata capitalului.

5. Judecătorul comisar însărcinat cu facerea tabloului de distribuție a prefului eșit din vnzarea unui imobil ipotecat este un delegat al tribunalului în scopul de a pregăti lucrarea pentru împărțeala, între creditorii, a prefului, și acest tabloiu nu se încheie de cât prin încheierea tribunalului, care chemea a se pronunța asupra acestui tabloiu, este în drept să îndrepteze erorile comise de judele comisar și să înscrie pe ori-ce creditor omis de judecător.

6. Omisieuna ce instanța de fond face d'a se pronunța asupra cererei unui creditor de a i se acorda dobinzile ce plătește Casa de Depuneri este un cas de revisuire iar nu un motiv de casare.

7. De și este exact în drept că partea are dreptul a cere revizuirea unei judecăți când s'a dat mai mult de cât s'a cerut, însă părții îi este deschisă și calea recursului în casație când hotărîrea, pentru a da mai mult de cât s'a cerut, violează legea sau comite un exces pe putere.

Ast-fel, dobânzile neputînd fi datorite de cât pentru timpul numai cât creditorul a fost lipsit de capitalul său, judecata comite un exces de putere când acordă dobânzi pentru un capital care era deja plătit.

Decisiunea 431/902. Casată decisiunea Curții de apel București, s. III, No. 24/902, în urma recursului făcut de Em. Băleanu ș. a. în proces cu Aurica Polizu Micșunești ș. a.

Curtea,

Ascultînd citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier I. Duca;

Pe d-l avocat N. A. Papadat, din partea recurentului Em. Băleanu în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat C. G. Disescu din partea recurentului Maior Iliescu care e în acelaș timp și intimat, în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat Teodorescu, din partea intimatei Aurica Micșunești în combateri;

Pe d-l avocat Malcoți, din partea intimatului Mărgăritescu, în combateri;

Pe d-l avocat Boroșnai din partea intimatului Roveli în combateri;

Pe avocat Gaster, din partea maiorului Iliescu, asupra admisibilităței recursului;

Deliberînd,

Asupra motivului I:

«Violarea și rea interpretare a art. 1785, 1786, și 1778 Cod. civil.

«Curtea de apel stabilește că cei trei ani de dobînzî, prevăzuți de art. 1785 Cod civil, ar fi ori care trei ani fără nici o distincțiune, ast-fel că creditorul înscris pentru un capital care produce interese are dreptul a fi trecut în tabloă cu dobînzile pe trei ani, în același rang cu capitalul, chiar în cazul când e dovedit că acel creditor a primit dobînzile pe trei ani socotiți de la data inscripțiunei.

«Această interpretare nu este cea adevărată; art. 1785 Cod civil acordă, este adevărat, interese pe trei ani în același rang cu rangul inscripțiunei capitalului, însă tot acest articol adaugă: fără prejudiciul inscripțiunilor ce se pot lua pentru interesele după 3 ani, de unde rezultă că, cei trei ani se socotește de la data inscripțiunei, pentru că numai ast-fel se poate explica obligațiunea ce legiuitorul impune ori căruși creditor înscris de a reînvi inscripțiunea pentru dobînzî la fie care 3 ani. Art. 1786 Cod civil spune categoric că, inscripțiunea conservă dreptul de hipotecă din ziua în care s'a făcut inscripțiunea, iar art. 1778 Cod civil vorbind de rangul hipotecelor între ele dispune că, ipoteca nu are rang de cât din ziua inscripțiunei în registru».

Avînd în vedere că Curtea de apel chemată a statua asupra modului cum are a se distribui între creditorii Mariei Laptev prețul rezultat din vînzarea moșiei sale Bărcănești, prin decisiunea atacată cu recurs, recunoaște că interesele unei creanțe ipotecare datorite pe 3 ani anteriori adjudicațiunei, au același rang cu capitalul;

Considerînd că în virtutea art. 1785 din Codicile civile, creditorul ipotecar înscris pentru un capital care produce interese, are dreptul ca interesele datorite pe 3 ani s'aibă același rang ca și capitalul;

Considerînd că se pretinde, după cum se susține în motivul de casare, c'acești 3 ani trebuiesc socotiți de la data inscripțiunei, când sus zisul articol nu zice aceasta, ar fi a se adăoga la dispozițiunile legii, ceea ce nu este permis; că afară de aceasta este inadmisibil a se

pretinde că, o dispozițiune concepută în termeni atât de generali, legiuitorul să nu fi înțeles a o edicta de cât pentru o ipotecă excepțională și care mai nu se poate întîmpla, aceia, adică a unui debitor care n'a plătit nici odată interesele la capitalul cu care s'a împrumutat; că dispozițiunile finale ale aceluși articol n'au alt interes de cât acela că interesele datorite pentru o perioadă mai lungă de 3 ani, nu participă de beneficiul ipotecei de cât sub condițiunea ca să se ia o inscripțiune ipotecară pentru dînzele și n'are rang de cât de la data inscripțiunei lor;

Considerînd că dreptul creditorului ipotecar în privința capitalului și al intereselor se stabilește în momentul când inscripțiunea și-a produs efectul său, transformînd dreptul ce creditorele avea asupra imobilului într'un drept asupra prețului; că legiuitorul în citatul art. 1785 n'a avut alt în vedere de cât a regula dreptul creditorului ipotecar în cazul când inscripțiunea și-a produs efectul; de unde urmează că n lipsa fixărei unei alte date de legiuitor, acei trei ani, garantați prin inscripțiunea capitalului, sunt cei trei ani cari au precedat acea epocă, adică cei trei ani anteriori adjudicațiunei;

Considerînd că ast-fel fiind motivul este nefondat.

Asupra celui d'al doilea motiv:

«Eces de putere și ne motivare.

«Am dovedit și se recunoaște atât de Curte cât și de tribunal că creditoarea în rangul I d-na Aurica Polizu-Micșunești a primit în urma diferitelor urmăriri ce a făcut, în virtutea chiar a creanței d-sale ipotecare, o sumă de 52726 lei 69 bani ca dobînzî și pentru primirea cărora a usat prin urmare de rangul inscripției sale față de noui creditorii subsequenti: tribunalul însă făcînd calculul dobînzilor pe trei ani, îi scade numai 20100 lei, în loc de 52726, sumă care acoperă dobînzile pe cei trei ani, iar Curtea revine și îi acordă această sumă de 20100 lei; de și însă-și Curtea recunoaște că cei 20100 i s'a acordat tot în virtutea rangului creanței d-sale, ast-fel dar prima creditoare, uzînd odată de rangul creanței d-sale față de cei-l-alți creditorii; nu poate să vină din nou contra acelora-și creditorii, să mai primească tot înaintea lor, ceea ce primise deja în baza aceleiași inscripțiuni. Procedînd ast-fel, pe lângă că, Curtea dă o decisiune nemotivată, pentru că nu invoacă cel puțin un text de lege sau un principiu de drept în sprijinul acestei opinii, apoi comite și un eces de putere, căci cu acest sistem ajunge a desînșina efectul și rangul inscripțiunilor ipotecare și concursul mai multor creditorii între dînsii».

Considerînd din momentul ce este stabilit, după cum s'a arătat mai sus, că dobînzile datorite pe 3 ani au același rang ca și capitalul, din momentul ce este constant în fapt că sumele primite de intimata în recurs, Aurica Polizu, erau dobânzi datorite pentru o ipotecă anterioară acestor 3 ani, Curtea cu drept cuvînt a respins cererea d'a se scădea aceste sume din dobînzile convenite pe trei ani;

Considerînd că în privința sumei primită de intimată din prețul vînzărei unor case ce îi erau ipotecate împreună cu moșia, recurentele nu erau în drept a cere scăderea acestei sume de cât dacă și dînsul era creditor ipotecar în aceste case atunci când ele au fost vîndute, ceea ce însă nu s'a dovedit;

Considerînd că ast-fel fiind motivul de casare este ne întemeiat.

Asupra celui de al III-lea motiv:

«Eces de putere și violarea autorității lucrului judecat și a art. 1907, 1839, 1842 și 1843 Cod. civ.

«Prin sentința trib. Ilfov secția Notariat No. 390/901, dată asupra contestaței ridicată de creditorii înscrisi la tabloă s'a acordat: a) creditorului I. C. Mărgăritescu (la prima creanță), dobînzî de la 17 Octombrie 1893 până la 17 Octombrie 1896; b) creditorului Maior D.

Iliescu (la prima creanță), dobîndî de la 18 Decembrie 1893 pînă la 18 Decembrie 1896; c) creditorului I. C. Mărgăritescu (la a doua creanță), dobîndî de la 29 Maiu 1894 la 29 Maiu 1897; d) creditorului I. Rovelli de la 5 Iulie 1894 la 5 Iulie 1897; creditorului Maior D. Iliescu (la a doua creanță), de la 8 Decembrie 1895 la 8 Decembrie 1898; Tribunalul luînd ca punct de plecare pentru plata acestor dobînzî ziua cînd s'a constatat cã debitoarea Maria Laptev a încetat a mai plăti dobînzile ce datora acestor creditori, cu alte cuvinte trib. a admis teoria cã: cei trei ani de dobînzî din art. 1785 Cod. civ. ar fi cei 3 ani care curg de cînd debitoarea încetează de a plăti direct dobînzile. Contra acestei sentințe cu No. 390/901 s'a făcut apel numai de d-na Polizu-Micșunesci și de subscrisul (lucru ce se constată din decizia ce atac cu recurs).

«Inaintea Curții am invocat prescripțiunea dobînzilor acordate creditorilor de mai sus, întemeiat pe art. 1907 combinat cu art. 1843 C. civ., prescripțiune care urma să fie admisă, pentru cã art. 1907 C. civ. admite prescripțiunea pe 5 ani pentru ori ce fel de dobînzî, și eu dovedeam Curței în teoria admisă de tribunal cã dobînzile d-lui I. C. Mărgăritescu la prima creanță sunt prescrise pe primii doi ani 93 — 94 și 94 — 95 și cã nu are dreptul de cãt la dobînzile pe al treilea an, adică de la 17 Octombrie 1895 la 17 Octombrie 1896; cã dobînzile d-lui Maior D. Iliescu la prima creanță sunt asemenea prescrise pe primii doi ani 93 — 94 și 94 — 95 și cã nu are dreptul de cãt la dobînzile pe cel de al 3-lea an, adică de la 17 Octombrie 1895 la 17 Octombrie 1896; cã dobînzile d-lui I. C. Mărgăritescu, la a doua creanță sunt prescrise pe primii doi ani 94 — 95 și 95 — 96, și cã nu are dreptul de cãt numai la dobînzile pe al treilea an, adică de la 29 Maiu 1896 la 29 Maiu 1897; cã dobînzile d-lui E. Rovelli sunt prescrise pe primii doi ani, adică de la 5 Iulie 1894 la 5 Iulie 1896, și cã nu are dreptul de cãt numai la dobînzile pe al treilea an, adică de la 5 Iulie 1896 la 5 Iulie 1897 și ca dobînzile d-lui Maior D. Iliescu, la cea de a doua creanță sunt prescrise pe primul an, 10 Decembrie 1895 pînă la 10 Decembrie 96 și cã au dreptul numai la dobînzile pe ultimii doi ani, adică 10 Decembrie 96 — 10 Decembrie 98. Dovedeam, dar Curții cã de la anul de cînd invocam prescripțiunea pînă la facerea tabloului 19 Sept. 901 cînd zisii creditori au întrerupt prescripțiunea față și contradicțiilor cu mine, au trecut cei 5 ani de prescripțiune prevăzuți de art. 1907 C. civ. și ca atare nu se mai poate să li se adjudice dobînzile pe acei ani. Sentința 390/901, care fixa toate datele enunțate mai sus, e definitivă pentru creditorii Mărgăritescu, Rovelli și Maior Iliescu, cãci ei n'au făcut apel, ast-fel cã Curtea nu mai putea schimba aceste date și nici teoria acelor 3 ani față cu deșii, cãci pentru mine era lucru cãștigat definitiv, avem autoritatea lucrului judecat. Cu toate acestea cu exces de putere, Curtea, schimbă teoria trib., și la mijlocul meu basat pe prescripție, aplică și acestor creditori teoria sa cã cei trei ani ar fi ori care trei ani, violând ast-fel, pe lângă autoritatea lucrului judecat, rezultând pentru mine din sentința No. 390/901 și principiul art. 1907 C. civ. cãci în sistemul Curții, dobînzile nu s'ar mai putea prescrie nici odată. Mai violează și art. 1839 și 1842 C. civ., cãci de și nu susține cã eu am renunțat la prescripțiune, însă pretinde cã, zisii creditori de și nu au făcut apel ei, tot pot beneficia de dobînzile pe trei ani, așa cum le acordă Curtea, pentru cã așa fi urmat să invoc prescripțiunea și la trib., cu alte cuvinte Curtea într'un mod indirect m'î ridică dreptul de a invoca prescripțiunea pentru prima oară înaintea sa, atunci cînd acest drept m'î este garantat de art. 1842. Judecând ast-fel, Curtea ajunge la soluțiunea următoare: Cã cel ce nu a făcut apel poate dobîndi și avea o situațiune mai bună în apel, pe cînd cel care a făcut apel nu numai cã nu poate să-și amelioreze pozițiunea în a doua instanță, dar poate chiar să aibă o poziție

mai rea și să piardă ceea-ce dobîndise față cu adversarul, care nu apelase; soluțiunea dată nu este de loc juridică și escesul de putere este învederat».

Considerând cã, atît tribunalul cãt și Curtea recunosc creditorilor ipotecari dreptul ca interesele datorite pe trei ani să fie înscrise în acelaș rang ca și capitalul; cã diferența între aceste două hotăriri nu consistă, de cãt în modul de interpretare a art. 1785 din Codicile civil. Trib. calculează acești trei ani cu începere de cînd debitoarea a încetat d'a plăti dobînzile, iar Curtea, după cum s'a zis, cei trei ani anteriori adjudecațiunei;

Considerând cã din momentul ce trib. a admis cererea creditorilor ipotecari ca interesele pe trei ani să aibă acelaș rang ca și capitalul, apelul lor în acest caz nu ar fi avut de obiect de cãt reformarea modului de motivare a hotăriri trib. și dar era fără interes, cãci nu motivele unei hotăriri constituiesc autoritatea lucrului judecat.

Cã dar motivul este nefondat.

Asupra motivului IV:

«Violarea și rea interpretare a art. 581 Pr. civ., exces de putere și omisiune esențială. Curtea recunoaște d-nei Polizu-Micșunesci dreptul la dobînzile convenționale de la data de 18 Octombrie 1900 data primei adjudecări, pînă în momentul cînd a pronunțat deciziunea atacată cu recurs, 6 Februarie 1902, iar tribunalul recunoaște creditorilor Mărgăritescu, Maior Iliescu și E. Rovelli, dreptul la aceste dobînzî de la 26 Martie 1901 data celei de a doua adjudecări pînă la 15 Noembrie 1901, ziua cînd a pronunțat sentința No. 390.

«Judecând ast-fel, Curtea, violează art. 581 Pr. civilă, cãci acest articol spune categoric cã: din momentul depunerii prețului, creditorii au dreptul la dobînzile ce plătește Casa de Depuneri, cã acest drept la dobînzî l-au de la depunerea prețului, iar nu de la adjudecarea rēmasă fără efect și cã dobînzile convenționale le poate reclama de la datornic, dacã au asemenea convențiuni sau de la contestator, iar nu din prețul depus și Curtea comite și un exces de putere, cînd acordă aceste dobînzî d-lui E. Rovelli care nici nu a contestat tabloul făcut de judecătorul comisar în ziua de 19 Septembrie 1901. Am cerut în subsidiar ca, în cas cînd s'ar admite conclusiunile adversarilor, Curtea să bine voiască a decide cã dacã li se recunoaște dreptul la dobînzile integrale conform actelor d-lor de ipotecă, ceea-ce s'a și înlămplat, să bine voiască a m'î recunoaște mie dreptul la dobînzile ce plătește Casa de Depuneri la prețul consemnat de 289500 lei, preț care este depus încă de la 26 Martie 1900 și care dobînzî reprezintă dar o sumă destul de însemnată; cu toate acestea Curtea, de și am cerut aceasta și oral la audiență și în scris în conclusiunile ce am dat, Curtea nu răspunde la cererea mea și nici nu decide acest punct. Omisiunea este esențială, cãci dacã ar fi judecat și acest punct, alta ar fi fost soluțiunea procesului».

Considerând cã adjudecațiunea are de efect, după cum s'a zis, a conferi creditorului ipotecar dreptul de a se despăgubi din prețul cu care s'a judecat imobilul; cã întăziera ce s'ar pune în depunerea prețului și a emiterii ordonanței nu poate, în virtutea principiului cã întăzierile de procedură nu trebuie să vatem pe creditor, a face ca interesele datorite de la data adjudecării și pînă la depunere să n'aibă acelaș rang ca și capitalul; Cã dar partea din motiv privitoare la aceste interese, urmează a se respinge;

Considerând cã de asemenea urmează a se respinge și partea din motiv privitoare la interesele acordate în acelaș rang după depunerea prețului; cã dacã art. 581 din Pr. civ. nu acordă creditorilor după depunerea prețului, de cãt dreptul la dobînzile acordate de Casa de Depuneri și Consemnațiuni, adăogă imediat: «afară numai de se va fi convenit alt-fel», cã instanțele de fond constată cã în actele creditorilor ipotecari se stipula plata dobînzilor convenționale pînă la plata capitalului.

Asupra părții din motiv relativ la dobânzile acordate de tribunal și Curte creditorului E. Rovelli de și ele nu erau trecute în tabloul judecătorului comisar :

Considerând că judecătorul comisar este un delegat al trib. în scopul de a pregăti lucrarea pentru împărțea între creditori a prețului eșit din vânzarea imobilului ipotecat ; că tabloul de împărțea nu se închide în virtutea art. 587 din Pr. civ., de cât prin încheierea tribunalului ; că tribunalul, chemat a se pronunța asupra acestui tabloă, era în drept, văzând că în cererea adresată de creditorele Rovelli tribunalului, erau cuprinse și aceste dobânzi, să îndrepteze eroarea comisă de judecătorul comisar și să înscrie pe numitul creditor în tabloă și cu aceste procente ; că dar și această parte din motiv este nefondată.

In privința părții finale din motiv relativ la omisiunea comisă de Curte de a nu se pronunța asupra cererii recurente de a i se acorda dobânzile ce plătește Casa de Depuneri :

Considerând că aceasta fiind o omisiune de a se pronunța asupra unui punct cerut, ea constituie, conform art. 288 al. 4 din Pr. civ. un cas de revisuire, iar nu un motiv de casațiune ; și dar și această parte din motiv este nefondată.

Considerând că ast-fel fiind acest motiv de casare urmează a fi respins.

Asupra mijlocului al IV-lea invocat atât de recurentele Băleanu, cât și de Maiorul Iliescu în următoarea co-prindere :

«Exces de putere și nemotivare.

«Curtea de apel a recunoscut principiul că cei trei ani prevăzuți de art. 1785 C. civ., ar fi ori-care trei ani datoriti și a adjudecat creditorilor anterioari mie dobânzi pe acești 3 ani. In afară însă de aceste dobânzi, Curtea de apel mai acordă și alte dobânzi zisilor creditori și anume dobânzi de la prima adjudecare 18 Octombrie 1900 până în momentul pronunțării decisiunii supusă recursului.

«Ast-fel d-nei Polizu Micsunești îi recunoasce dreptul la 14010 lei interese pe intervalul de la 18 Octomb. 1900 până la 6 Februarie 1902 când a pronunțat decisiunea atacată cu recurs, d-l I. C. Mărgăritescu îi recunoasce interese de 1840 lei de la 26 Martie 1901 când s'a depus prețul până la 15 Noembrie 1901 data sentinței tribunalului și pentru a doua creanță îi recunoasce 2147 lei interese pe acelaș interval, iar d-lui Maior D. Iliescu și E. Rovelli le recunoasce dreptul celui d'intăi la 1418 lei și celui de al doilea la 3111 lei interese, iarăși pe timpul de la 26 Martie până la 15 Noembrie 1901. E de principiu însă că în tot cazul un creditor nu poate avea dreptul la interese de cât numai pe timpul cât capitalul său a fost deținut, ori se constată în fapt că d-na Aurica Polizu-Micsunești primește capitalul său de 90000 lei în ziua de 24 Septembrie 1901 (a se vedea jurnalul No. 8171/901 și No. . . . . a trib. Ilfov, secția de notariat la pag. No. 683 și 622) ; că d-l I. C. Mărgăritescu primește capitalul său de 24000 lei și 28000 lei din cele două creanțe ce avea în ziua de 19 Octombrie 1901 ; că d-l Rovelli primește capitalul său de 35000 lei în ziua de 2 Noembrie 1901 (a se vedea jurnalele trib. Ilfov, secția de Notariat No. 9184 și 9705/901 la pag. 693 și 688). Curtea de apel însă cum se constată din însă-și decisiunea atacată cu recurs, recunoasce dreptul numiților creditori la dobânzi posteroare datelor și când ei primise capitalurile ce li se datora de către d-na Maria Laptev, ast-fel că le acorda dobânzi pe timpul când ei încelaseră a mai fi creditori.

«Procedând ast-fel, Curtea de apel, nu numai că comite un învederat exces de putere, dar dă și o decisiune nemotivată».

Având în vedere că este constant în fapt că Curtea a acordat creditorului dobânzi până la data decisiunii sale, că la acea dată creanțele unora din creditori, fiind achitate, Curtea, le-a încuviințat prin urmare dobânzi la un capital ce era deja plătit ; că de asemenea este

constant în fapt că creditorii nu ceruse dobânzi de cât până la plata creanței lor și că dar Curtea le-a dat mai mult de cât au cerut ;

Considerând că de și este exact în drept că art. 288 al. 3 din Pr. civilă acordă părții dreptul de a cere revisuirea unei judecăți când s'a dat mai mult de cât s'a cerut ;

Considerând însă că părții 'i este deschisă și calea recursului în casațiune când hotărîrea, pentru a da mai mult de cât s'a cerut, violează legea, sau comite un exces de putere ;

Considerând că dobânzile neputând fi datorite de cât pentru timpul numai cât creditorele a fost lipsit de capitalul său, Curtea de apel, a comis un exces de putere, când a acordat, ca în specie, dobânzi pentru un capital care era deja plătit ;

Considerând că ast-fel fiind, acest motiv este fondat și decisiunea urmează a se casa asupra acestui punct.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge motivele I, II, III și IV și admițând motivul suplimentar invocat de Em. Băleanu și Maior D. Iliescu, casează decisiunea Curței numai în privința acestui punct.

CURTEA DE APEL DIN BUCURESCI, Secția II

Audiența de la 1 Martie 1903

Președenția D-lui T. T. DJUVARA, Membru

Andrei Zaharia ca curatore al interzisei Zoe Fotino cere strămutarea curatelei de la trib. Dâmbovița la cel de Ilfov.

Decisie civilă No. 52

Tutelă. — Dacă sediul tutelei sau curatelei se poate strămuta, când această strămutare e cerută de interesele celui pus sub tutelă sau curatelă. — (Art. 359, 365, 367 Cod civ.).

Sediul unei tutele sau curatele se poate strămuta de la locul unde s'a deschis tutela și unde sunt domiciliati membrii consiliului de familie, în altă parte, când această strămutare este reclamată de interesele celui pus sub tutelă sau curatelă (*).

S'a ascultat d-l avocat Țicu-Ștefănescu din partea apelantului Andrei Zaharia și d-l procuror Drăghici, în concluziuni.

Curtea deliberând, și

Având în vedere apelul făcut de Andrei Zaharia, curatorele interzisei Zoe Fotino, contra încheerii trib. Dâmbovița cu No. 87 din 3 Ianuarie 1903 ;

Având în vedere că Andrei Zaharia ceruse trib. de Dâmbovița de a trimete curatela la trib. Ilfov, de oarece interzisa domiciliază acolo și nu are în județul Dâmbovița nici o avere, singura ei avere fiind pensia pe care de mulți ani deja o primesce în Bucuresci ;

Având în vedere că tribunalul prin încheierea apelată a respins această cerere, pe motiv că membrii consiliului de familie sunt din localitate și că tutela a fost deschisă la tribunalul de Dâmbovița ;

Având în vedere că, sediul unei tutele sau curatele nu este imobil, ci se poate deplasa, după cum tutorele sau epitropisitul și mată bona fide domiciliul, ceea-ce rezultă și din dispozițiile art. 365 C. civ. ; Că principiul dominant în această materie este interesul epitropisitalui care primează toate cele-l-alte interese, chiar acele ale membrilor din consiliul de familie, dovadă art. 359 C. civ., care permite de a se constitui acest consiliu cu amici numai, dacă în districtul tutelei sau curatelei nu se vor găsi rudenii de aproape în număr îndestulător,

(*) A se vedea în acelaș sens : C. Iași II, *Curierul Judiciar*, No. 33/902 și Jud. Dorohoi, *Curierul Judiciar* No. 73/902.

subordonând deci prezența rudelor în consiliul de familie avântagiului pentru epitropisit de a se administra tutela, sau curatela, într'un alt loc ;

Având în vedere că în specie nu se contestă că interzisa de ani de îndelungați deja domiciliază în București, unde e ținută și îngrijită de curatoarele ei, apelantul de azi, și unde primesce pensia, că deci, fără îndoială, interesul interdicției cere stămutarea tutelei la București ;

Având în vedere că împrejurarea că unii din membrii consiliului de familie domiciliază în județul Dâmbovița, chiar de ar fi bine constatată, ceea-ce nu e în specie, n'ar putea prima interesul interdicției pentru strămutare ; dar chiar luând în considerație și discutând aceste interese contrarii, mai întâi, după natura curatelei de față, membrii consiliului de familie nu se vor întruni de cât foarte rar, odată pe an, pentru primirea și verificarea socotelor, și încă nici atunci prezența lor nu e atât indispensabilă în cât nevenirea lor ar zădărnici mersul regulat al curatelei, dovadă art. 367 C. civ. ; dar apoi, nimic nu împedea de a compune consiliul de familie cu alte elemente domiciliind în județul Ilfov sau chiar în Capitală, art. 359 C. civ. prevăzând anume o asemenea ipoteză și autorizând schimbarea membrilor ;

Având în vedere că față cu interesul indiscutabil al interdicției, urmează a se strămuta această curatelă la București.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier D. Giuvaru, în unire cu concluziile d-lui procuror Drăghici, admite apelul și ordonă strămutarea, etc.

(ss) T. T. Djuvara, D. Giuvaru, G. Flaișlen

Grefier (s) C. Bilciurescu

JUDECATORIA OCOLULUI SIMILA, jud. Tutova

Audiența de la 7 Decembrie 1901

Cartea de judecată No. 564

Sotir Gheorghiu cu Toader Ciobanu

Interogatoriū. — Răspunsurile părții interogate. — Mărturisire judiciară. — Probă contra celui ce le-a făcut. (Art. 1204 din Codul civil).

Convențiuni sau contracte. — Obligațiuni. — Nulitatea ei. — Repetire din partea celui ce a executat'o. — (Art. 966, 968, 1092 și 1588 din Codul civil ; art. 1 și 2 din legea de la 20 Februarie 1879 asupra anulării clauzei penale).

1. Răspunsurile unei părți litigante la interogatoriul propus de cea-l-altă parte fiind o mărturisire judiciară pentru cel ce le-a făcut, fac probă în contra sa.

2. Causa unei obligațiuni, ca condițiune esențială pentru validitatea convențiunei, trebuie să fie licită, căci în cas contrar nu ar avea nici un efect, punând pe părți, în cas de îndeplinire a cauzei, în condițiunile în cari se aflău mai înainte de încheierea convențiunei.

Causa este nelicită atunci când este contrarie bunelor moravuri și ordinii publice.

Una din cauzele pe cari legiuitorul le proibă în contractele de împrumuturi și munci agricole sunt clauzele penale, fie că ar fi expres stipulate în contract, fie în casul când ar fi deghisate sau ar resulta din condițiunile actului, și o asemenea proibițiune este dictată de legiuitor într'un interes economic și de ordine publică ca având un caracter de imoralitate, și trebuie anulată din contractele ce o conțin.

Clausa penală dintr'un contract de împrumut fiind nulă ea este considerată ca nescrisă și prin urmare este liber debitorul a nu o îndeplini, nefiind debită, și de-

bitorul ce ar fi îndeplinit'o poate cere repetițiunea ei nu pentru că nu ar fi fost datorită ci ab intestam causam, și nici nu se poate invoca, în contra repetițiunei, art. 1588 din codul civil care arată că împrumutatul care a plătit dobânzi mai mari de cât s'a stipulat sau cari nu s'au stipulat, nu le mai poate repeti, căci acest text nu prevede de cât convențiunile ce nu coprind o clausă penală nu și cele ce coprind o asemenea clausă.

Judecata,

Vezând acțiunea pronunțată de Sotir Gheorghiu domiciliat în comuna Frunțișeni, cu petițiunea înregistrată sub No. 15182/902 contra lui Th. Ciobanu, învățător domiciliat tot în comuna Frunțișeni.

Vezând că obiectul acestei acțiuni este de a se obliga pârătul la plata sumei de 299 lei 60 bani împărțită ast-fel : 1) una sută cinci zeci lei, costul posesiunei unei fălci pământ pe timp de 6 ani de la 1896—1901 socotit a 25 lei pe an ; 2) 37 lei 20 bani posesiunea a 20 prăjini pe anii 1896, 1897 și 1898 ; 3) 12 lei 40 bani posesiunea a 20 prăjini de pe vara anulului 1898, rămasă neachitată din o falce și 20 prăjini din lotul reclamantului ; 4) 50 lei posesiunea unei fălci pământ din porțiunea din valea Socilor pe vara anulului 1899 ; 5) 50 lei bani numerar dați pârătului în luna Maiu 1901 ;

Vezând actele aflate la dosar și susținerile părților în instanță precum și răspunsurile pârătului la interogatoriul propus de reclamant, răspunsuri care fiind o mărturisire judiciară pentru pârât, fac probă contra sa, potrivit art. 1204 și urm. C. civil ;

Vezând că din toate acestea se constată, că pârătul nu datorește nimic din ceia-ce pretinde reclamantul la punctul 2, 3, 4 și 5 din reclamațiune și ne invocându-se nici o probă, pentru dovedirea capetelor de cerere arătate de reclamant prin punctele 2, 3, 4 și 5, urmează că trebuie să îi se respingă reclamațiunea asupra acestor capete de cerere, ca nedovedite ;

Vezând că este constat, atât din mărturisirea pârătului, cât și din inscrișul încheiat între părți, aflat la dosarul 2099/901, al acestei judecătoriai, înscriș invocat de reclamant, că acesta a luat cu împrumut de la pârât suma de 112 lei, la 12 Martie 1896 și că drept procent, a dat pârătului o falce de loc, pe care a cultivat'o pârătul până în toamna anulului acesta, producând-i un folos net de 50—60 lei anual, când i-a fost luat pământul de către debitor, reclamantul de astă-zi, și că pârătul vezând aceasta, a pornit acțiune pentru plata capitalului de 112 lei, câștigând procesul, că întru cât pârătul mărturiseste, iar reclamantul nu invoacă o dovadă pentru a proba că a fost învoială că debitorul să fie scăzut din capital cu câte 20 lei pe an, achitând ast-fel întregul capital împrumutat, urmează că este dovedit pentru judecată, că falcea de pământ dată pârătului, pentru cultivare, a fost dată drept procent la suma de 112 lei ;

Vezând că fiind stabilit raportul juridic dintre părți, contractul de împrumut și condițiunile acestui contract urmează ca să stabilim validitatea unei asemenea convențiunii și îndeplinirea condițiunilor și prin consecință să ne pronunțăm asupra primului cap de cerere făcut judecăței prin acțiunea de față ;

Vezând art. 966 și 968 Codul civil combinate cu art. 1 și 2 din legea asupra anulării clauzei penale, din anul 1879 Februarie 20 și art. 1902 § 1 Codul civil ;

Considerând că cauza unei obligațiuni, ca condițiune esențială pentru validitatea convențiunei, trebuie să fie licită, căci în caz contrar, nu ar avea nici un efect, punând pe părți în caz de îndeplinire a cauzei, în condițiunile, în care se aflău mai înainte de încheierea obligațiunei ; că cauza este nelicită, atunci când este contrară bunelor moravuri și ordinii publice ;

Considerând că una din cauzele pe care legiuitorul le proibă în contractele de împrumuturi și munci agricole, sunt clauzele penale, atât atunci când ele ar

fi expres stipulate în contract, cât și în cazul când ar fi deghizate sau ar rezulta din condițiunile actului; și o asemenea prohibițiune este edictată de legiuitor într'un interes economic și de ordine publică, având un caracter de imoralitate (dupe cum se exprimă raportul legii în Senat; vezi Monitorul Oficial No. 22/97) căutând a se proteja omul simplu sau nenorocit; prin urmare, o clauză penală trebuie să fie anulată din contractele ce o conțin, nu numai pentru că nulitatea este pronunțată de lege, dar pentru că cauza obligațiunei este imorală și contrară ordinei publice și chiar ilicită, căci ast-fel a fost calificată de Ministrul Justiției în Senatul care a votat clauza penală, când între altele spune despre clauzile penale... «aceste avantagii ilicite excesive ale unor speculatori lacomi» (vezi Monitorul Oficial, No. 22/97);

Considerând că clauza penală dintr'un contract de împrumut fiind nulă, ea este considerată ca nescrisă și prin urmare este liber debitorul a nu o îndeplini, ne fiind debită: nu numai atât, dar clauza penală fiind oprită din cauză că este imorală, contrară ordinei publice și bunelor moravuri, și ilicită, ea nu era datorită de debitor, și nici nu poate fi îndeplinită de debitor, căci este obligatorie pentru toți, deci chiar debitorul ce ar fi îndeplinit clauza penală, poate cere repetițiunea ei, nu pentru că nu ar fi fost datorită, ci *ab intestam causam* și nici nu se poate invoca art. 1588 Codul civil care arată că, împrumutul care a plătit dobânzi mai mari de cât s'a stipulat, sau care nu s'a stipulat, nu le mai poate repeta. . . . căci, acest text, nu prevede de cât convențiunile ce nu cuprind o clauză penală, nu și cele ce cuprind o asemenea clauză, care fiind imorală, nu se poate executa și consfinții de legiuitor; caz în care legiuitorul nu s'ar fi atins scopul;

Văzând că, fiind stabilit în drept, că clauza penală, de și îndeplinită, să poate repeta, urmează a se ști dacă în specie obligațiunea reclamantului de a da o falcie de loc drept procent la suma de 112 lei, nu constituie o clauză penală;

Văzând că în contract se stipulează, că se va prelungi, în aceleași condițiuni până la achitarea sumei împrumutate; că falcea de loc a produs pârâtului 50-60 lei venitul anual; că reclamantul neputând plăti capitalul până în toamna anului 1901, a fost deposedat de pământul său, care s'a cultivat de pârît; că ceea-ce l'a oprit pe reclamant de a nu îndeplini clauza penală, este frica de urmărire; că îndată ce nu mai lasă pământul pârâtului, acesta îl și acționează în judecată și obține carte de judecată-condamnătoare; că toate acestea dau caracterele unei clauze penale, care prin urmare este nulă și într'adevăr, iată un proprietar deposedat, expropriat de creditorul său, pentru suma de 112 lei, în timp de 6 ani, de sigur că acest fapt este și contra legii și contra interesului economic, care prevede dreptul de proprietate a pământurilor rurale, ca un drept public neînstrăinabil pe cât posibil, pentru a nu se desfința mica proprietate, în folosul unor cămătari lacomi sau străini;

Văzând că ast-fel fiind, reclamantul are drept a cere restituirea sumelor plătite dintr'o cauză nedreaptă, și întru cât reclamantul cere câte 25 lei pe an, valoarea venitului unei fălci de loc pe timp de 6 ani, și întru cât judecata nu poate acorda mai mult de cât se cere, cu toate că în specie se dovedește că ceea-ce s'a plătit pe nedrept, este câte 50-60 lei anual, totuși nu i se poate acorda de cât 25 lei pe an, deci suma de 150 lei;

Văzând că asupra acestui punct reclamațiunea fiind întemeiată, urmează a se admite și a se condamna pârâtul la cheltueli de judecată, făcute cu timbru și transport pe care o fixăm la 5 lei.

Pentru aceste motive, admite în parte acțiunea, etc.
Judecător (s) Gh. L. Dimitriu

INFORMAȚIUNI

În numărul viitor vom publica un important studiu: «**Socetăți civile**», datorit penei cunoscutului nostru colaborator d-l *Corneliu Botez*, judecător de ședință la Trib. Botoșani.

—x—

Mai anunțăm că, în curând, vom începe publicarea unui studiu de o mare și netăgăduită importanță: «**Contractul de cont curent**», datorit penei ilustrului profesor de drept comercial de la Universitatea din Iași, d-l *V. Dimitriu*.

Pentru a veni în ajutorul aceluia care se ocupă de această materie și în special a studenților în drept, am cerut și obținut autorizarea ilustrului profesor de a trage acest studiu și în broșură, întru cât în ziar are să urmeze în mai multe numere.

—x—

Cu numărul 9 de la 2 Februarie cor. am început distribuirea **Tablei de materii pe anul trecut 1902, la abonații numai cari s'a găsit în curent cu plata abonamentelor. Acei cari din scăpare de vedere nu vor fi primit'o, sunt rugați a ne-o cere printr'o carte poștală.**

—x—

Incasatorul nostru voiajor d-l *Riveanu*, reintorcându-se din voiajul făcut în Moldova, rugăm cu stăruință pe toți d-nii abonați rămași în restanță cu plata abonamentelor, precum și pe acei al căror abonament a expirat la 1 Ianuarie 1903, să bine-voiască a trimite achitarea prin mandat poștal **numai la administrația ziarului Curierul Judiciar, București**, pe adresa d-lui **Codreanu**.

—x—

Repetăm publicația inserată în *Curierul Judiciar* No. 86 din 21 Decembrie 1902 și No. 11 din 9 Februarie 1903 că, cu începere de la 1 Ianuarie 1903, abonamentele de favoare sau cele cu prețul redus au fost suspendate. Deci toți domnii cari primesc *Curierul Judiciar* cum și acei cari au publicat anunțurile urmează să plătească prețul întreg indicat pe coperta ziarului.

Aceasta ține loc și de avisare personală.

BIBLIOGRAFII

A apărut Tabla de materii a vol. VII:

—x—

Tratatul de Drept civil al d-lui D. Alexandresco

Cei cari au cumpărat vol. VII de la redacțiunea acestui ziar, vor bine-voi a cere și Tabla de materii, adresându-se d-lui *Codreanu*, care o va expedia fără nici o altă plată.

0 colecțiune completă a operei d-lui Alexandresco, vol. I—VII inclusiv și Tratatul în limba franceză se poate obține *cu bani gata* pe prețul de la 180 lei în sus. (Se știe că vol. I și III sunt de mult epuizate).

Amatorii vor adresa ofertele d-lui *Codreanu* la Redacția acestui ziar, până la 25 cor.

Colecțiunea se va obține de persoana care va oferi cel mai mare preț. Dintre cei cu prețuri egale se va da preferință celui mai vechi abonat.

A apărut: **CODUL PENAL**, Codul Justiției Militare Codul Justiției Marine, Codul Silvic, adnotate de **Jurisprudența motivată**, a Tribunalului, Curților de apel și a Casației, precedate de un **Index Alfabetic** și urmate de: **Convențiunile de extradare și de dispozițiunile penale**, din legile și regulamentele uzuale de **G. HAMANGIU** și **N. M. SOTIR**.

Prețul: 6 lei broșat; 7 lei legat în pânză. De vânzare la **Redacția acestui ziar**. Se expediază contra valoare, plus porto, în timbre sau mandat poștal.